

Uchwała Nr 220/2025
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 14 listopada 2025 r.

dotycząca poselskiego projektu ustawy o Karcie Rodziny Mundurowej

Po rozpatrzeniu, na wniosek Marszałka Sejmu z dnia 24.10.2025 r. (pismo SPS-III.020.336.7.2025, dot. RPW.4192.2025), Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego, stosownie do art. 329 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.), **negatywnie opiniuje** poselski projekt ustawy o Karcie Rodziny Mundurowej.

Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego podkreśla w swojej opinii następujące przesłanki i argumenty uzasadnienia:

1. Rada Główna ustosunkowuje się przede wszystkim, ale nie wyłącznie, do samego pomysłu stworzenia Karty Rodziny Mundurowej, która upoważniałaby żołnierzy i ich rodziny (powstałe – to jest warunek - w wyniku zawarcia związku małżeńskiego, art. 4, pkt. 6 projektu ustawy) do korzystania z wielu praktyk życia codziennego (ulgi komunikacyjne, dostęp do usług medycznych, wnioski paszportowe) w sposób wyjątkowy, dogodniejszy niż reszta społeczeństwa. Rada Główna zwraca uwagę, iż katalog ulg, uprawnień dla rodzin mundurowych (w rozumieniu art. 4 projektu ustawy) pozostaje otwarty, a autorzy projektu ustawy zakładają możliwość poszerzania go. Rada Główna rozumie powody projektowania Karty Rodziny Mundurowej. Chodzi przede wszystkim o zwiększenie atrakcyjności zawodu żołnierza (pracownika służb mundurowych) i o zrekompensowanie niedogodności wynikających z pełnienia służby poza miejscem zamieszkania dotyczących nie tylko żołnierza, ale także jego bliskich (art. 4 określa 11 grup beneficjentów).
2. Rada Główna podkreśla, że żołnierze (i pracownicy służ mundurowych) już obecnie mają zapewnione dodatki finansowe i inne ulgi związane ze specyfiką ich zawodu i rozłąką z rodziną. Argument o obciążeniach rzutujących na rodzinę, bezpośrednim zagrożeniu życia w czasie sytuacji kryzysowych i w przypadku wojny został rozciągnięty na wiele służb, które w czasach pokojowych nie są narażone na rozłąkę (Straż Marszałkowska, Służba Więzienna, Policja i inne). W więzieniach ginie w niewyjaśnionych okolicznościach więcej osadzonych niż strażników. W okresie wojny zagrożenie rośnie w odniesieniu do każdego obywatela, a w różnych typach wojen liczba zabitych cywilów przekracza straty wojskowe.

3. Rada Główna zwraca uwagę, że takim trybem myślenia, zawartym w projekcie ustawy mogą podążać obywatele RP, a wtedy zasadność i celowość Karty Rodziny Mundurowej okaże się bezpodstawna, a nawet przeciwnie skuteczna. W kraju, gdzie matki, a najczęściej samotne matki upominały się przez kilkanaście lat w sposób dramatyczny o świadczenia, które umożliwiłyby im opiekę nad dziećmi niezdolnymi do pracy i do samodzielnego życia, proponowanie takich świadczeń w rodzinach mundurowych bez formułowania wysokości świadczenia i bez różnicowania obu rodzajów niezdolności: do pracy i do samodzielnego życia, może spotkać się jedynie z zarzutem jawnej nierówności wobec prawa. Takie działania nie uatrakcyjnią służby wojskowej w oczach społeczeństwa. I samych żołnierzy postawią w trudnej sytuacji etycznej.
4. Rada Główna obserwuje ze zrozumieniem proces wzmacniania siły zbrojnej naszego Państwa. Towarzyszy temu jednak coraz większy niepokój. Militaryzacja i ogromne wydatki na obronność pozbawiły lub wyraźnie ograniczyły w ostatnich latach rozwój innych sektorów finansowanych z budżetu państwa). Opóźnienia nałożone na wcześniejsze deficyty będzie trudno odrobić. Projekt Karty Rodziny Mundurowej sygnalizuje nowy etap w historii praworządności po r. 1989. Proponuje się głęboką segregację społeczną, podobną do tej, jaką przechodziliśmy w epoce minionej. Zagrożenie wojną, którego zresztą społeczeństwo – posiadające ograniczoną informację – nie potrafi zweryfikować, nie może niszczyć struktur i sposobu działania demokratycznego państwa. Wprowadzenie dodatkowych, nieokreślonych wprost przywilejów dla szerokiego kręgu rodzin mundurowych może stanowić przesłankę dalszej dezintegracji społeczeństwa.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego opiniuje negatywnie poselski *projekt ustawy o Karcie Rodziny Mundurowej*.

Uchwałę otrzymuje Marszałek Sejmu oraz Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Marcin Pałys